TÒA ÁN NHÂN DÂN **TỈNH ĐẮK LẮK**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số:106/2025/HS-PT
Ngày 29 - 4 - 2025

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH ĐẮK LẮK

***- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có*:**

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn Văn Hồng;

Các Thẩm phán: Ông Hoàng Kim Khánh;

Bà Lưu Thị Thu Hường.

- Thư ký phiên toà: Ông Đỗ Thành Trung - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Lắk.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đắk Lắk tham gia phiên tòa: Ông Vũ Đình Tân - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 4 năm 2025 tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Lắk xét xử phúc thẩm công khai vụ án hình sự thụ lý số 96/2025/TLPT-HS ngày 24/3/2025 đối với bị cáo Y S Pang Ting về tội *"Huỷ hoại rừng"*, do có kháng cáo của bị cáo đối với Bản án hình sự sơ thẩm số 01/2025/HS-ST ngày 22/01/2025 của Tòa án nhân dân huyện Lắk, tỉnh Đắk Lắk.

Bị cáo có kháng cáo:

Họ và tên: **Y S Pang Ting**; sinh ngày: 18/03/1990, tại huyện L, tỉnh Đắk Lắk; Nơi thường trú: Buôn N, xã Đ, huyện L, tỉnh Đắk Lắk; nghề nghiệp: Làm nông; học vấn: 02/12; giới tính: nam; dân tộc: M'nông; tôn giáo: không; quốc tịch: Việt Nam; con ông Y Năm B và bà H DL Pang Ting; bị cáo đã có vợ và 04 con, con lớn nhất sinh năm 2011, con nhỏ nhất sinh năm 2023. Bị cáo bị áp dụng biện pháp ngăn chặn Cấm đi khỏi nơi cư trú - Có mặt tại phiên tòa.

* Người bào chữa cho bị cáo: Ông Hoàng Văn C– Trợ giúp viên pháp lý Trung tâm trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh Đ; địa chỉ: C L, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk – Có mặt

Người phiên dịch tiếng M'Nông: Ông Y S Liêng Hot - Buôn N, xã Đ, huyện L, tỉnh Đắk Lắk, có mặt;

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên toà, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Do muốn mở rộng diện tích đất trồng trọt nên vào các ngày 01, 03, 04 và 05/3/2024, Y S P Ting dùng dao rựa, máy cưa lốc, cưa tay chặt, phá cây rừng trong khu đất lâm nghiệp gần nương, rẫy của gia đình bị cáo thuộc địa giới hành chính xã Đ, huyện L, tỉnh Đắk Lắk.

Diện tích, vị trí mà Y S Pang Ting khai phá gồm: 5.100m^2 tại lô 103, 114a, khoảnh 5, tiểu khu A thuộc trách nhiệm quản lý, bảo vệ của hộ gia đình ông Y Khor L (đã chết), trú tại buôn N, xã Đ, huyện L, tỉnh Đắk Lắk và 1.600m^2 tại lô 104, khoảnh 5, tiểu khu A thuộc trách nhiệm quản lý bảo vệ của hộ gia đình ông Y S Liêng Hot (đã chết), trú tại buôn N, xã Đ, huyện L, tỉnh Đắk Lắk.

Hiện trạng khu đất rừng tại thời điểm kiểm tra, hầu hết toàn bộ cây rừng trên diện tích bị chặt ngã nằm trên mặt đất gần gốc cây; số lượng cây gỗ bị chặt hạ là 185 cây; còn rải rác 41 cây chưa bị chặt hạ; một phần nhỏ diện tích hiện trường đã bị đốt toàn bộ le, lồ ô và cây bụi đã bị cháy hết, thân cây và gốc cây gỗ bị chặt hạ vẫn còn tại hiện trường, bị cháy xém phần vỏ, cháy cành, lá; còn lại một phần diện tích chưa bị đốt cháy; trữ lượng gỗ là 14,95m^3/0,67ha, trong đó: trữ lượng gỗ của 185 cây đã bị chặt hạ là: 10,07m^3; trữ lượng gỗ của 41 cây chưa chặt hạ là: 4,88m^3.

Căn cứ vào Phụ lục I phân chia trạng thái được ban hành kèm theo Thông tư số 16/2023/TT-BNNPTNT ngày 15/12/2023 sửa đổi, bổ sung một số điều Thông tư 33/2018/TT-BNNPTNT ngày 16/11/2018 của Bộ N quy định về điều tra, kiểm kê, theo dõi diễn biến rừng được sửa đổi, bổ sung thì diện tích rừng bị phá trái pháp luật có trạng thái là rừng gỗ tự nhiên núi đất lá rộng thường xanh trung bình (lô 114a) và rừng gỗ tự nhiên núi đất lá rộng thường xanh nghèo (lô 103, 104); loại rừng là rừng sản xuất.

Tại kết luận giám định số 01-2024/KL/GĐTT ngày 05/4/2024 của tập thể Giám định viên trong lĩnh vực Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thuộc Chi cục Kiểm lâm tỉnh Đ kết luận:

Diện tích đất do Y S khai phá đủ tiêu chí là Rừng; loại rừng: Rừng tự nhiên là rừng sản xuất; hiện trạng rừng: Rừng gỗ tự nhiên núi đất lá rộng thường xanh nghèo kiệt.

Tại Bản kết luận số 09/KL-HĐĐGTS ngày 12/07/2024 của Hội đồng định giá tài sản thường xuyên huyện L kết luận về giá trị thiệt hại đối với diện tích rừng và lâm sản tại thời điểm từ ngày 01/3/2024 đến ngày 05/3/2024 được xác định như sau:

Giá trị thiệt hại đối với diện tích 6.700m^2 và lâm sản là: **12.369.540 đồng**, trong đó: tổng giá trị thiệt hại về rừng và lâm sản đối với diện tích rừng tại các lô **103, 114a** do hộ gia đình ông Y Khor L quản lý là: **9.415.620 đồng.** Giá trị thiệt

hại đối với diện tích rừng và lâm sản tại lô 104 do hộ gia đình ông Y S Liêng Hót quản lý với diện tích 1.600m^2 là: **2.953.920 đồng**.

Tại bản kết luận định giá số 19/KL-HĐĐGTS ngày 30/10/2024 của Hội đồng định giá tài sản thường xuyên huyện L kết luận về giá trị thiệt hại đối với 185 cây gỗ bị chặt phá trái pháp luật tại các Lô 103, 104, 114a, khoảnh 5, tiểu khu A thuộc địa giới hành chính xã Đ, huyện L xác định như sau:

Đối với 107 cây gỗ bị chặt phá trái pháp luật tại các Lô 103, 104, 114a, không đủ quy cách để lấy lóng gỗ tròn, do đó không đủ cơ sở để định giá;

78 cây gỗ bị chặt phá trái pháp luật tại các Lô 103, 104, 114a đủ quy cách lấy 78 lóng gỗ tròn với khối lượng 5,561m^3/78 lóng gỗ tròn, với tổng số tiền 11.509.350 đồng.

Tại bản kết luận số 13/KL-HĐĐGTS ngày 16/9/2024 của Hội đồng định giá kết luận giá trị còn lại của chiếc máy cưa lốc là 500.000 đồng; 01 con dao rựa là 10.000 đồng.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 01/2025/HS-ST ngày 22/01/2025 của Tòa án nhân dân huyện Lắk, tỉnh Đắk Lắk quyết định:

Tuyên bố bị cáo Y S Pang Ting phạm tội "Huỷ hoại rừng".

Căn cứ điểm b khoản 1 Điều 243; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật Hình sự:

Xử phạt bị cáo Y S Pang Ting 01 (Một) năm tù; thời hạn chấp hành hình phạt tù tính từ ngày bắt thi hành án.

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn quyết định về trách nhiệm dân sự, xử lý vật chứng, án phí và tuyên quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Ngày 24/01/2025 bị cáo kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt và xin được hưởng án treo.

Tại phiên toà phúc thẩm, bị cáo Y S Pang Ting đã khai nhận hành vi phạm tội của mình đúng như nội dung bản cáo trạng và bản án hình sự sơ thẩm đã nhận định, cũng như lời khai của bị cáo tại Cơ quan điều tra và phiên tòa sơ thẩm.

Đại diện Viện kiểm sát đã phân tích, đánh giá tính chất, mức độ hành vi phạm tội của bị cáo và cho rằng: Tòa án cấp sơ thẩm đã xét xử bị cáo Y S Pang Ting về tội "Huỷ hoại rừng" theo điểm b khoản 1 Điều 243 Bộ luật Hình sự là có căn cứ, đúng người, đúng tội. Tuy nhiên tại cấp phúc thẩm bị cáo cung cấp tình tiết giảm nhẹ mới, bị cáo đã khắc phục số tiền bồi thường trách nhiệm dân sự 12.369.540 đồng. Bị là người dân tộc thiểu số sống ở vùng kinh tế khó khăn, học vấn thấp nên nhận thức có phần hạn chế, là lao động chính trong gia đình, bị cáo có nhiều tình tiết giảm nhẹ, có nhân thân tốt và nơi cư trú rõ ràng nên cho bị cáo được hưởng án treo và giao cho gia đình và chính quyền địa phương giám sát giáo dục cũng đủ tác dụng răn đe và phòng ngừa chung cho xã hội. Do đó, có căn cứ để chấp nhận kháng cáo của bị cáo.

Đề nghị Hội đồng xét xử áp dụng điểm b khoản 1 Điều 355; điểm e khoản 1 Điều 357 Bộ luật tố tụng hình sự; điểm b khoản 1 Điều 243, điểm b, s khoản 1, 2 Điều 51, Điều 65 BLHS xử phạt bị cáo 01 năm tù nhưng cho bị cáo được hưởng

án treo, thời gian thử thách từ 02 năm.

Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật, kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Người bào chữa cho bị cáo trình bày quan điểm bào chữa: Về tội danh bản án cấp sơ thẩm xét xử bị cáo về tội huỷ hoại rừng theo điểm b khoản 1 Điều 243 BLHS và xử phạt bị cáo 01 năm tù là có căn cứ, đúng người đúng tội. Tuy nhiên xét thấy bị cáo có nhiều tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự, có nhân thân tốt, có nơi cứ trú rõ ràng, sau khi phạm tội các bị cáo đã thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải. Hoàn cảnh gia đình khó khăn, là lao động chính trong nhà, là người đồng bào dân tộc thiểu số cư trú ở vùng có điều kiện kinh tế, xã hội đặc biệt khó khăn, trình độ văn hóa thấp, nhận thức về pháp luật có phần hạn chế. Sau khi xét xử sơ thẩm mặc dù hoàn cảnh gia đình rất khó khăn nhưng các bị cáo đã nộp tiền theo bản án sơ thẩm để khắc phục hậu quả. Do đó, Đề nghị Hội đồng xét xử xem xét, chấp nhận kháng cáo của bị cáo và quan điểm đề nghị của đại diện viện kiểm sát cho bị cáo được hưởng án treo để cho các bị cáo có cơ hội sửa chữa lỗi lầm và trở về cùng gia đình nuôi dạy con cái.

Bị cáo không tranh luận gì, chỉ đề nghị Hội đồng xét xử xem xét giảm nhẹ hình phạt và cho bị cáo được hưởng án treo.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu có trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1]. Lời khai của bị cáo tại phiên toà phúc thẩm là phù hợp với lời khai của bị cáo tại Cơ quan điều tra, phù hợp với các tài liệu chứng cứ đã được thu thập có trong hồ sơ vụ án. Như vậy, đã có đủ cơ sở để kết luận: Trong các ngày 01, 03, 04 và 05/3/2024, Y S Pang Ting dùng dao rựa, máy cưa lốc, cưa tay chặt, phá cây rừng trong khu đất lâm nghiệp gồm: 5.100m^2 tại lô 103, 114a, khoảnh 5, tiểu khu A và 1.600m^2 tại lô 104, khoảnh 5, tiểu khu A thuộc xã Đ, huyện L, tỉnh Đắk Lắk thì bị phát hiện. Tòa án cấp sơ thẩm đã xét xử bị cáo Y S Pang Ting về tội "Huỷ hoại rừng" theo điểm b khoản 1 Điều 243 Bộ luật hình sự là có căn cứ, đúng người, đúng tội.

[2]. Xét kháng cáo của bị cáo Y S Pang Ting thấy rằng: Mức hình phạt 01 năm tù đối với bị cáo là thoả đáng, phù hợp với tính chất, mức độ hành vi phạm tội của bị cáo. Tuy nhiên, quá trình điều tra, truy tố, xét xử bị cáo thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải về hành vi phạm tội của mình, sau khi xét xử sơ thẩm mặc dù hoàn cảnh gia đình khó khăn nhưng bị cáo đã tự nguyện nộp tiền để khắc phục hậu quả; bị cáo là người đồng bào dân tộc thiểu số ở vùng có điều kiện kinh tế, xã hội đặc biệt khó khăn; thuộc diện hộ nghèo, học vấn thấp, nhận thức pháp luật có phần hạn chế, bị cáo là lao động chính trong gia đình, nuôi 04 con nhỏ. Bị cáo có nhân thân tốt, có nơi cư trú ổn định, rõ ràng. Hội đồng xét xử nhận thấy bị cáo phạm tội lần đầu, có nhiều tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự quy định tại khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật Hình sự, không có tình tiết tăng nặng theo quy định pháp luật hình sự, cho nên bị cáo đủ điều kiện được hưởng án treo theo quy định tại Điều 65 Bộ luật Hình sự năm 2015, Điều 2 Nghị quyết số 02/2018/NQ-

HĐTP của Hội đồng thẩm phán TAND tối cao, điểm a, b khoản 1 Điều 1 Nghị quyết số 01/2022/NQ-HĐTP ngày 15/4/2022 của Hội đồng thẩm phán TAND tối cao. Do vậy, không nhất thiết bắt bị cáo phải chấp hành hình phạt tù, cách ly bị cáo ra khỏi xã hội mà chỉ cần cho bị cáo hưởng án treo - là biện pháp chấp hành hình phạt tù có điều kiện, giao bị cáo cho chính quyền địa phương nơi cư trú và gia đình kết hợp giám sát, giáo dục bị cáo trong thời gian thử thách cũng đủ tác dụng giáo dục, răn đe và phòng ngừa chung.

Từ những phân tích trên, có căn cứ chấp nhận kháng cáo của bị cáo, sửa bản án sơ thẩm theo hướng giữ nguyên mức hình phạt nhưng cho bị cáo hưởng án treo.

[3]. Về án phí: Bị cáo không phải chịu án phí hình sự phúc thẩm.

[4]. Các quyết định của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

[1]. Căn cứ điểm b khoản 1 Điều 355, điểm e khoản 1 Điều 357 của Bộ luật tố tụng hình sự:

Chấp nhận kháng cáo của bị cáo Y S Pang Ting – Sửa Bản án hình sự sơ thẩm số 01/2025/HS-ST ngày 22/01/2025 của Tòa án nhân dân huyện Lắk, tỉnh Đắk Lắk.

[2]. **Tuyên bố:** Bị cáo Y S Pang Ting phạm tội "Huỷ hoại rừng"

Áp dụng điểm b khoản 1 Điều 243; điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; khoản 1, khoản 2, khoản 5 Điều 65 của Bộ luật Hình sự

Xử phạt bị cáo Y S Pang Ting 01 (một) năm tù, nhưng cho hưởng án treo. Thời hạn thử thách 02 (hai) năm, kể từ ngày tuyên án phúc thẩm.

Giao bị cáo cho Ủy ban nhân dân xã Đ, huyện L, tỉnh Đắk Lắk là nơi bị cáo cư trú để giám sát và giáo dục. Gia đình bị cáo có trách nhiệm phối hợp với chính quyền địa phương trong việc giám sát, giáo dục bị cáo trong thời gian thử thách.

Trong thời gian thử thách, nếu người được hưởng án treo vi phạm nghĩa vụ theo quy định của Luật thi hành án hình sự 02 lần trở lên, thì Tòa án có thể quyết định buộc người đó phải chấp hành hình phạt tù của bản án đã cho hưởng án treo. Trường hợp thực hiện hành vi phạm tội mới thì Tòa án buộc người đó phải chấp hành hình phạt của bản án trước và tổng hợp với hình phạt của bản án mới theo quy định tại Điều 56 của Bộ luật hình sự.

Trường hợp các bị cáo thay đổi nơi cư trú thì thực hiện theo quy định tại khoản 3 Điều 92 Luật thi hành án hình sự năm 2019.

[3]. Về án phí: Bị cáo Y S Pang Ting không phải chịu án phí hình sự phúc thẩm.

[4]. Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, không bị kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:
- TAND Cấp cao tại Đà Nẵng;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- Phòng HSNV Công an tỉnh Đắk Lắk;
- CQ THAHS Công an tỉnh Đắk Lắk;
- TAND huyện Lắk;
- VKSND huyện Lắk;
- Chi cục THADS huyện L;
- UBND xã Đ;
- Bị cáo;
- Lưu hồ sơ.

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

(Đã ký)

Nguyễn Văn Hồng